

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Obdo/86/2018
Identifikačné číslo spisu: 1408208749
Dátum vydania rozhodnutia: 30.09.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Gabriela Mederová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:1408208749.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu: Spoločenstvo vlastníkov bytov a nebytových priestorov POHODA, so sídlom Homolova 6, Bratislava, IČO: 31 819 320, zastúpeného JUDr. Ladislavom Návratom, advokátom so sídlom Súkennícka 4, Bratislava
proti žalovanému: Stavebné bytové družstvo Bratislava IV, so sídlom Polianky 9, Bratislava, IČO: 00 169 731, zastúpenému JUDr. Jozefom Drvárom, advokátom so sídlom Belinského 16, Bratislava, o zaplatenie 12 900,57 eur, vedenej na Okresnom súde Bratislava IV pod sp. zn. 11Cb/113/2009, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave, č. k. 3Cob/218/2017-352 z 23. mája 2018, takto

rozhodol:

I. Dovolanie o d m i e t a.

II. Žalovaný m á voči žalobcovi n á r o k na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava IV (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) svojim v poradí druhým rozsudkom, č. k. 11Cb/113/2009-236 zo 14. októbra 2013 zastavil konanie v časti týkajúcej sa úroku z omeškania o sadzbe 3,75% p.a. zo sumy 12 900,57 eur až do zaplatenia (výrok II.), vo zvyšku žalobu zamietol (výrok I.) a súčasne rozhodol, že o trovách konania rozhodne súd po právoplatnosti rozsudku (výrok III.). V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že uznesením Krajského súdu v Bratislave, č. k. 3Cob/319/2010-142 zo dňa 23. februára 2011 bolo rozhodnutie Okresného súdu Bratislava IV, č. k. 11Cb/113/2009-122 zo dňa 01. júna 2010 zrušené a vec vrátená na ďalšie konanie s odôvodnením, že je na žalobcovi dôkazné bremeno na preukázanie uplatňovaného nároku a súčasne je potrebné opätovne sa vysporiadať s námietkou premlčania vznesenou žalovaným.

2. V spojení s uvedeným záväzným právnym názorom vysloveným odvolacím súdom súd prvej inštancie uviedol, že žalobca sa domáhal zaplatenia žalovanej sumy z titulu nevyplateného zostatku na účte fondu prevádzky, údržby a opráv bytového domu X., do ukončenia správy žalovaným. Podľa súdu prvej inštancie žalobca neunesol dôkazné bremeno a tento nepreukázal žiadnym dôkazným prostriedkom, že pri skončení správy bytového domu X. mal žalovaný, ako predchádzajúci správca, peňažné prostriedky na fondovom účte vo výške žalovanej sumy, okrem tých, ktoré žalovaný žalobcovi

poukázal, ktorá skutočnosť nebola medzi stranami sporná. Námietku premlčania označil za nedôvodnú. Súd žalobu preto zamietol.

3. O odvolaní žalobcu proti uvedenému rozhodnutiu súdu prvej inštancie rozhodol Krajský súd v Bratislave (ďalej aj „odvolací súd“ alebo „krajský súd“) svojim v poradí druhým rozsudkom, č. k. 3Cob/373/2013-269 zo dňa 29. apríla 2015 tak, že rozsudok v napadnutej zamietajúcej časti potvrdil. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil so zisteným skutkovým stavom a právnym posúdením veci súdom prvej inštancie vo veci neunesenia dôkazného bremena, no nestotožnil sa so záverom súdu prvej inštancie v otázke premlčania žalobcom uplatneného práva, keď nárok žalobcu považoval za premlčaný.

4. Proti uvedenému rozsudku podal žalobca dovolanie, na základe ktorého Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) uznesením, č. k. 4Obdo/25/2016 z 30. júna 2017 zrušil napadnuté rozhodnutie krajského súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie z dôvodu opomenutia doručenia vyjadrenia žalovaného k odvolaniu žalobcovi a rozhodovania vo veci vylúčeným sudcom.

5. Krajský súd v Bratislave vo veci opätovne rozhodol rozsudkom, č. k. 3Cob/218/2017-352 z 23. mája 2018, ktorým potvrdil rozsudok okresného súdu, č. k. 11Cb/113/2009-236 zo 14. októbra 2013 v napadnutej zamietajúcej časti a žalovanému priznal nárok na náhradu trov odvolacieho a dovolacieho konania v celom rozsahu. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, pokiaľ ide o neunesenie dôkazného bremena žalobcom, no opätovne sa nestotožnil so záverom súdu prvej inštancie v otázke premlčania žalobcom uplatneného práva, keď nárok žalobcu, na rozdiel od súdu prvej inštancie, považoval za premlčaný.

6. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca dňa 28. augusta 2018 dovolanie podľa § 420 písm. f/ a § 421 zákona č. 160/2015 Civilného sporového poriadku (ďalej len „C. s. p.“), nakoľko napadnutý rozsudok považoval za vecne nesprávny z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia námietky premlčania a neunesenia dôkazného bremena žalobcom. Vo vzťahu k námietke premlčania uviedol, že vlastníci bytov na X.

sa mohli domáhať prevedenia finančných prostriedkov z fondu prevádzky, údržby a opráv ako svojho „majetku vlastníkov bytov“ (§ 8 ods. 3,4, 5 zákona č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov) až po zriadení si Spoločenstva na výkon správy domu k 01. 01. 2007, teda po odchode zo správy od žalovaného. Nakoľko žalobca začal vykonávať správu domu od 01. 01. 2007 a až od tohto momentu mohol mať k dispozícii všetky doklady týkajúce sa domu, vznesená námietka premlčania nie je dôvodná. K neuneseniu dôkazného bremena uviedol, že o existencii uplatneného nároku svedčí dôkaz (TVORBA A ČERPANIE FONDU ZA OBJEKT: 0533 k 31. 12. 2002 so stavom vo výške 388 643,-Sk) doložený oboma sporovými stranami, čo odvolací súd nevzal do úvahy a tvrdí opak a na tom postavil svoje rozhodnutie v neprospech žalobcu. Vzhľadom k uvedenému navrhol dovolaciemu súdu,

aby napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu v celom rozsahu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie alebo zmenil napadnuté rozhodnutie tak, že žalobe v celom rozsahu vyhovie.

7. K dovolaniu žalobcu sa vyjadril žalovaný, ktorý uviedol, že dovolací dôvod v zmysle ustanovenia § 420 C. s. p. nie je podľa jeho názoru vymedzený tak, aby z neho bolo zrejmé, v čom spočíva vada zmätočnosti. Zároveň pri dovolacom dôvode podľa § 421 C. s. p. dovolateľ neuviedol, od vyriešenia ktorej konkrétnej právnej otázky podľa § 421 ods. 1 písm. a/, b/ alebo c/ C. s. p. záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu. Vzhľadom k uvedenému žalovaný žiada, aby dovolací súd odmietol podané dovolanie, prípadne ho zamietol.

8. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) ako súd dovolací (podľa § 35 C. s. p.) po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu, v neprospech ktorej bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.), zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 C. s. p.), bez nariadenia pojednávania (§ 443 C. s. p.) dospel k záveru, že tento mimoriadny opravný prostriedok je potrebné odmietnuť.

9. Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 C. s. p.) dovolací súd uvádza, že podľa ustanovenia § 428 C. s. p. musí dovolateľ v dovolaní popri všeobecných náležitostiach podania uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

10. Podľa ust. § 419 C. s. p., proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon

pripúšťa.

11. Podľa ust. § 420 písm. f/ C. s. p., dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

12. Podľa § 431 ods. 1, 2 C. s. p., dovolanie prípustné podľa § 420 C. s. p. možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

13. Podľa § 421 ods. 1 C. s. p., dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa dovolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

14. Podľa § 432 ods. 1, 2 C. s. p., dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

15. Podľa § 447 písm. f/ C. s. p., dovolací súd odmietne dovolanie, ak nie je odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi alebo ak dovolacie dôvody nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až § 435.

16. Vychádzajúc z citovaných zákonných ustanovení je zrejmé, že na to, aby sa mohol dovolací súd zaoberať dovolaním, musia byť splnené predpoklady prípustnosti dovolania vyplývajúce z ustanovení § 420 alebo § 421 C. s. p. a tiež podmienky dovolacieho konania, t. j. okrem iného, aby dovolanie bolo odôvodnené dovolacími dôvodmi, aby išlo o prípustné dovolacie dôvody a aby tieto dôvody boli vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až § 435 C. s. p.

17. Dovolací súd si plne uvedomuje, že by bolo v rozpore s princípmi spravodlivého procesu, pokiaľ by sa pri posudzovaní náležitostí dovolania uplatňoval prílišný formalizmus alebo nadmerný tlak na dopĺňanie takých náležitostí dovolania, ktoré nemajú oporu v zákone alebo idú nad rámec zákona. V rozpore s týmito princípmi ale nie je prístup majúci na zreteli, že ustanovenia C. s. p. vyžadujú istú mieru nielen obsahového, ale aj formálneho vyjadrenia dôvodov, z ktorých procesná strana vyvodzuje prípustnosť svojho dovolania. Najvyšší súd zastáva názor, podľa ktorého ak nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu, je (procesnou) povinnosťou strany vysvetliť v dovolaní, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a označiť v dovolaní náležitým spôsobom dovolací dôvod. V prípade dovolania, v ktorom absentuje uvedené vymedzenie, súd nevyvíja procesnú iniciatívu smerujúcu k doplneniu dovolania; jediný prípad, v ktorom súd výnimočne vedie dovolateľa k tomu, aby svoje dovolanie niečím doplnil alebo nedostatok niečoho v dovolacom konaní odstránil, vyplýva totiž z ustanovenia § 436 ods. 1 C. s. p. (v tejto súvislosti viď aj uznesenie najvyššieho súdu, sp. zn. 3Cdo/74/2017 z 31. mája 2017).

18. Ak v dovolaní nie je jednoznačne uvedené, v čom konkrétne spočíva dovolateľom tvrdená vada zmätočnosti, dovolací súd na rozdiel od právnej úpravy účinnej do 30. júna 2016 nie je oprávnený nahrádzať pasivitu dovolateľa, resp. nahrádzať úkony, ktoré bol povinný uskutočniť jeho právny zástupca ako osoba znalá práva a hľadať v texte dovolania, prípadne v predloženej spise, čo by prípadne mohlo predstavovať vadu zmätočnosti podľa ustanovenia § 420 C. s. p. (rovnako aj uznesenie, sp. zn. 3Obdo/19/2017 z 24. augusta 2017, sp. zn. 4Obdo/35/2017 z 27. apríla 2018). Vyššie uvedený záver znamená, že pre vymedzenie dovolacieho dôvodu v súlade so zákonom (§ 431 C. s. p.) nepostačuje, ak dovolateľ v rámci textu

dovolania uvedie, že odvolací súd nesprávne právne vec posúdil, nakoľko nesprávne právne posúdenie veci nezakladá procesnú vadu zmätočnosti (R 24/2017).

19. Dovolací dôvod je vymedzený v súlade s ustanovením § 431 ods. 2 C. s. p. iba v tom prípade, ak dovolateľ v dovolaní výslovne uvedie, akým konkrétnym špecifikovaným procesným postupom, ktorý považuje dovolateľ za nesprávny, mu odvolací súd (prípadne aj súd prvej inštancie) znemožnil uskutočňovať jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, pričom je nevyhnutné, aby dovolateľ špecifikoval, aké konkrétne jemu patriace procesné práva mu odvolací súd (prípadne aj súd prvej inštancie) svojim nesprávnym procesným postupom znemožnil uskutočňovať. Až v prípade, ak je dovolací dôvod vymedzený uvedeným spôsobom, môže dovolací súd pristúpiť k skúmaniu prípustnosti (a dôvodnosti) podaného dovolania. Úlohou dovolacieho súdu je tak z dovolateľom vymedzeného dovolacieho dôvodu iba posúdenie, či došlo zo strany konajúceho súdu nižšej inštancie k ním tvrdenému nezákonnému zásahu do konkrétneho jemu patriaceho procesného práva predstavujúceho v okolnostiach rozhodovanej veci porušenie práva na spravodlivý proces (viď aj uznesenie, sp. zn. 4Obdo/35/2017 z 27. apríla 2018).

20. Z podaného dovolania nie je zrejmé, akým konkrétnym procesným postupom súdu malo byť dovolateľovi znemožnené vykonávať procesné práva, a to v takej intenzite, že malo dôjsť k porušeniu práva na spravodlivý proces. Z uvedeného je zrejmé, že žalobca z hľadiska § 420 písm. f/ C. s. p. nevymedzil dôvody dovolania spôsobom upraveným v § 431 ods. 1 a 2 C. s. p., čo je dôvod na odmietnutie dovolania podľa § 447 písm. f/ C. s. p.

21. Dovolateľ odvodzoval prípustnosť podaného dovolania aj od ustanovenia § 421 ods. 1 C. s. p. Pre dovolanie prípustné podľa § 421 C. s. p. platí, že ho možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia. Pokiaľ dovolateľ nevymedzí ním tvrdený dovolací dôvod uvedeným spôsobom, je to dôvodom pre odmietnutie dovolania podľa ustanovenia § 447 písm. f/ C. s. p.

22. Zároveň platí, že dovolací súd je v prípade dovolaní podaných za účinnosti C. s. p. povinný pracovať s takým dovolaním, aké podala strana a nie je možné vyzývať dovolateľa na odstránenie väd dovolania. Tento prístup súvisí s dôsledným zachovávaním dispozičného princípu a princípu právnej istoty, ako aj procesnej zodpovednosti strán za ochranu svojich práv. Odstraňovanie nedostatkov rozhodnutia a konania jemu predchádzajúceho prostredníctvom (mimoriadnych) opravných prostriedkov je výlučne v dispozícii strán sporu. Povinnosť podávať kvalifikované, jednoznačné a úplné dovolania, v ktorých sú dovolacie dôvody vymedzené v súlade s ustanovením § 432 C. s. p., má zabezpečiť povinné právne zastúpenie dovolateľa, resp. povinnosť zastúpenia osobou s vysokoškolským právnickým vzdelaním druhého stupňa (§ 429 ods. 1, 2 C. s. p.). Zákon predpokladá, že advokát/vysokoškolsky vzdelaná osoba v odbore právo je subjektom, ktorého odborné znalosti a schopnosti majú kvalifikovaným dovolaním prispieť k rýchlemu, hospodárnemu a plynulému priebehu dovolacieho konania. Uvedené vyplýva aj z čl. 11 ods. 3 Základných princípov, na ktorých je C. s. p. postavený a podľa ktorého, kto sa verejne hlási k určitej profesijnej odbornosti, považuje sa za schopného konať s náležitou znalosťou veci spojenou s touto odbornosťou. To znamená, že úkony takouto osobou majú obsahovať všetky zákonom ustanovené náležitosti úkonov.

23. Argumentácia a formulácie obsiahnuté v dovolaní nedávajú - ani pri posudzovaní dovolania podľa jeho obsahu (článok 11 C. s. p.) - možnosť posúdiť, od vyriešenia akej právnej otázky záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorej nesprávne vyriešenie žalobca namieta. Dovolateľ teda neuviedol právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne a ani v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia. Žalobca totiž netvrdí, že odvolací súd sa svojim riešením určitej právnej otázky odklonil od zaužívanej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, alebo že táto otázka ešte nebola dovolacím súdom vyriešená alebo je riešená odlišne.

Tvrdí (len) to, že rozhodnutie odvolacieho súdu je vecne nesprávne. Sama polemika s rozhodnutím odvolacieho súdu alebo prosté spochybňovanie správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu či kritika jeho prístupu zvoleného pri právnom posudzovaní vecí, ale významovo nezodpovedajú kritériám uvedeným v § 421 ods. 1 C. s. p., resp. § 432 ods. 2 C. s. p. (pozri napr. uznesenie najvyššieho súdu, sp. zn. 3Cdo/74/2017 z 31. mája 2017).

24. Aj v tomto smere dovolací súd zdôrazňuje, že v prípade absencie vymedzenia právnej otázky nemôže najvyšší súd pristúpiť k posudzovaniu všetkých procesnoprávných a hmotnoprávných otázok, ktoré pred ním riešili súd prvej inštancie a odvolací súd.

Ak by postupoval inak (opačne), uskutočnil by procesne neprípustný bezbrehý dovolací prieskum priečiaci sa nielen (všeobecne) novej koncepcii právnej úpravy dovolania a dovolacieho konania zvolenej v C. s. p., ale aj (konkrétne) cieľu sledovanému ustanovením

§ 421 ods. 1 C. s. p. (tu por. Števček M., Ficová S., Baricová J., Mesiarkinová S., Bajánková J., Tomašovič M. a kol., Civilný sporový poriadok, Komentár, Praha: C. H. BECK, str. 1382, ako aj rozhodnutia najvyššieho súdu vo veciach, sp. zn. 1Cdo/23/2017, 2Cdo/117/2017, 4Cdo/95/2017, 7Cdo/140/2017 či 8Cdo/78/2017).

25. Zároveň dovolací súd konštatuje, že prípadné nedostatky pri vykonaní dokazovania, pri zisťovaní skutkového stavu alebo nesprávne prijaté skutkové závery zo strany konajúcich súdov nie je možné podrobiť dovolaciemu prieskumu. V tejto súvislosti opätovne pripomína (obdobne aj rozhodnutia najvyššieho súdu, sp. zn. 3Obdo/52/2017, 3Obdo/18/2018), že nie je oprávnený preskúmať správnosť a úplnosť skutkových zistení z dôvodu, že nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy, pretože v dovolacom konaní nemá možnosť vykonávať dokazovanie - vid' ustanovenie § 442 C. s. p. („dovolací súd je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd“). Dovoláním sa nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi prvej a druhej inštancie, ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania. Len samotná nespokojnosť dovolateľa s ustálením skutkového stavu odvolacím súdom nemôže preto predstavovať relevantný dovolací dôvod a už vôbec ju nemožno stotožňovať s namietaným nesprávnym právnym posúdením veci.

26. Dovolací súd nie je tret'ou inštanciou a dovolanie nie je koncipované ako ďalší riadny opravný prostriedok. Preto platí, že odlišný pohľad dovolateľa na správnosť rozhodnutia odvolacieho súdu bez vymedzenia právnej otázky nemôže zakladať prípustnosť dovolania v zmysle § 421 ods. 1 C. s. p.

27. Na základe vyššie uvedeného dovolací súd konštatuje, že dovolacie dôvody nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v ustanovení § 431 ods. 2 a § 432 ods. 2 C. s. p. Najvyšší súd preto dovolanie žalobcu odmietol podľa ustanovenia § 447 písm. f/ C. s. p.

28. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 druhá veta C. s. p.).

29. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.